

Prvi slovenski dnevnik v
Združenih državah.
Izhaja vsak dan izveniši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 55. — ŠTEV. 55.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 6, 1908. — V PETEK, 6. SUŠČA, 1908.

VOLUME XVI. — LETNIK XVI.

Gospodarski položaj. Štrajki prete.

V DRŽAVI IOWA PRETI 15.000
PREMOMARJEV S ŠTRAJ-
KOM RADI ZNIŽA-
NJA PLAČ.

Nashville železnica je preklala po-
ročilo o znižanih plačah.

ŠTRAJK KOTLARJEV.

Des Moines, Iowa, 5. sušca. Celi
Iowi preti občni štrajk premogarskih
delavcev, katerih je okoli 15.000. Dne
31. marca poteče med delavci pogoda-
ba z lastniki premogovih jam glede
plač. Ker družba neče ničesar sli-
šati o kakem pobožanju plačilne
lestvice, ustavijo vsi premogari svoje
delo.

Nashville, Tenn., 5. sušca. Nash-
ville, Chattanooga & St. Louis želez-
nica je danes naznanila, da prekli-
čuje svoje zadnje povelje, s katerim
je namerala vsem svojim vslužben-
cem, ki zaslužijo manj nego \$50 na
mesece, znižati plačo. Plače ostanejo
nespremenjene.

Elmira, N. Y., 5. sušca. V delav-
nicah Lehigh Valley železnice je za-
štrajkalo 300 kotlarjev, ker se je
družba branila odpušiti nekoga na-
vadenega delavca ali mu pa plačati
popolno unijsko plačo.

Brunswick, Me., 5. sušca. V Ca-
bot tovarni v tukajšnjem mestu se je
naznanilo 800 delavcem, da bodo od
prihodnjega tedna naprej delali samo
po štiri dni v tednu.

New Haven, Conn., 5. sušca. V tu-
kajšnjih delavnicah New York, New
Haven & Hartford železnice uposle-
ni delavci groze s štrajkom, če dru-
žba začne poslovati po novem po-
slovniku, ki ga je nedavno izdala.
Nov poslovnik sicer ni v direktnem
nasprotju z delavskimi pogodbami,
vendar pa družba lahko po tem po-
slovniku skrajša delavcem plače in
jih tudi more odpušiti večje število.

Montgomery, Ala., 5. sušca. South-
ern Railway železnica nikakor ni
voljna poslovati po novem poslovniku,
ki ga zahteva za vse delavce na že-
leznicih, posebno za one, ki so upo-
sljeni pri brzotovornem, deveturnem delu.
Delavcem je naročila, da delajo po
starem poslovniku po 10 ur na dan.

OTROCI V NEWYORSKIH ŠOLAH

Šolo zapuste lahko v dveh minutah.

Grozna nesreča, ki se je 4. marca
pripetila v Collinwoodu, Ohio, je na-
pela šolske oblasti v raznih mestih,
da se prepričajo, v kakem položaju
so izhodi njihovih šol. Vsem mestom
pravi New York. Tu so otroci tako
izučeni, da pa prvi poziv vstanejo
s svojih sedežev in se podajo po
stopnjicah na prosto. Dasi imajo
nektere šole v New Yorku po 3000
otrok, vendar vsi lahko zapuste po-
slopje v dveh minutah. Vsa raz-
red ima namreč posebne stopnjice in
vrata so številna ter se vrata odpi-
rajo na zunan. Razven tega so na
vsaki strani poslopja po tri vrata.
Posebne vaje imajo otroci enkrat na
teden. Janitor pozvoni in takoj
vstanejo vsi otroci; starejši dečki in
deklece pomagajo učiteljcem. Ko so
zadnji otroci urejeni, so zapustili prvi
še poslopje. Tako je poslopje izpra-
njeno v dveh minutah.

Alkoholni vpliv.

Brez obupa in v sami nočni sra-
ci je priletela žena Minnie Brown
v Asbury Parku, N. J., na ulico in
prosila policijo pomoči pred njenim
možem, ki jo je v pijanem stanju na-
padel. Neposredno za njo pridrvi
njen mož, katerega policist takoj pri-
me. Vname se hud boj in šele ko pri-
deeta prvemu policistu še dva tova-
rila na pomoč, so mogli podivjanega
ukrotiti. Ka so ga pozneje pripel-
jali pred sodnika, je slednjemu gro-
zil, da ga bo umoril in zagnal mu
je v glavo železni kol, ki pa k sreči ni
udel. Sodnik ga je obsojal na \$10
kuzni in ga izročil v ječo. Brown je
bil uposlen kot mašinist v Belmarju.

Japonske grožnje napram Kitajskij.

JAPONSKA JE ODKLONILA MI-
ROLUJENI KITAJSKI
PREDLOG.

Med obema državama zamore pritji do
vojne, če Japonska ne odneha
s pretiravanjem.

POLOŽAJ V TOKIO.

Peking, 5. marca. Japonska grozi
Kitajskij z vojno, če slednja takoj
ne izroči japonskega parnika Tatsuo
Maru, katerega so zaplenile kitajske
krizbarke v portugalskem pristanišču
Macao. Na parniku je bilo polno stre-
ljiva in pušk, kar je bilo naslovljeno
na nekoga trgovca v Macao. Kitajski
namestnik v Cantonu pa zahteva do-
kaze, da streljivo ni namenjeno za ki-
tajske ustaše. Japonska bo nastopila
s silo, če ji kitajska vlada ne izroči
parnika mirnim potom.

Japonski poslanik v Pekingu Ha-
yashi je včeraj kitajski vladi izročil
foto svoje vlade, v kateri se odločijo
nasprotuje predlogu kitajske vlade,
ki namerava sestaviti komisijo, ki bi
obstojele iz Japancev in Kitajcev, ki bi
bi slučaj preiskali. Japonska zahteva
brezpogojno izročitev parnika Tatsuo.

Danes je Kitajska odgovorila na
japonsko noto. Kitajska vlada hoče
pooblastiti poveljnika angleškega
brodovjara, da celo zaveje preište, to-
da tudi ta pogoj je Japonska zavr-
nila. Japonska je zelo razljubljena, ker
so vojaki kitajskega namestnika str-
gali iz parnika Tatsuo japonsko zasto-
vo, ko je bila ladja še zunaj pristani-
šča, ki je vrh tega še pod portugalsko
oblastjo. Kitajska vlada bi baje par-
nik že zdavnaj izročila japonski vladi,
da ne zahtevajo Japonci odškod-
nine. Dosedaj še ni nobenega upanja,
da se zadeva reši mirnim potom.

Najbrž bo mnenje kitajske vlade
pravo, da je zaplenjeni parnik vozil
streljivo in puške za kitajske ustaše.
Japonci so namreč hitro prodajali vse
orožje, ki so ga zaplenili v zadnji
vojni z Rusi. Kitajska vlada je tudi
vzrujana, ker Japonci ponarejujejo
kitajski papirnat denar.

Tokio, 5. marca. V tukajšnjih vla-
dinih krogih se zatrjuje, da Japonska
radi take malenkosti nikdar ne bo
nastopila z oboroženo silo. Pač pa z
cestrpustjo pričakuje nadaljnjih do-
godkov.

POLOŽAJ VENEZUELE.

Predsednik je naročil kongresu, naj
se izreče o svojih korakih.

Washington, 5. marca. Položaj med
našo vlado in republiko Venezuelo je
zelo resen. V državnem oddelku so
se večer ves dopoldan posvetovali,
kaj je ukreniti. Zastopnika predsed-
nika Castra ni bilo blizu.

V mornariških krogih računajo z
vso resnostjo, da pride do vojaškega
posredovanja. Predsednik bi že zdavnaj
storil ta korak, ker pa zborejo
zvezni senat, ima sedaj edino le on
pravico odločiti o nadaljnjem postopa-
nju. Senat pa z vso rezervo pričau-
je nadaljnjih zapletov, ker nikakor
ni naklonjen takojšnjemu nasilnemu
nastopu.

Za morebitno vojaško posredovanje
je pripravljena nova vojna ladja
Mississippi, 7 križark in 15 torpe-
dov. Del bojnega brodograja je od-
plul na zapad, in del pa mora ostati
v Atlantskem oceanu. Vlada je pri-
pravljena na vse.

Smešen prizor pri požaru.

V hiši št. 443 Willis Avenue v New
Yorku je nastal minolo sredo požar,
ki je pregnal iz velike tenementne
hiše 24 družin. V pritličju od po-
žarja prizadete hiše se je nahajala
brivnica. Ko je pričelo goreti, so
planili iz brivnice z vso silo štirje
moški, namazani po celem obrazu s
milom in njim so sledili štirje brivci
s škarjami in britvami v rokah. Po-
žar je provzročil le \$450 škodo. Pri-
zor brivcev in s milom namazanih
moških je vzbudil veliko smeha.

Mesto Cleveland v žalosti.

Požar, ki je nastal v šolskem poslopju je zahteval
180 žrtev, dosedaj so dobili 161 trupelj;
20 otrok je popolnoma zgorelo.

PET MATER JE ZBLAZNELO, KO
SO VIDELE SVOJE OTROKE
V PLAMENU.

Žrtve velikanskega požarja v Collin-
woodu so že pričeli pokopavati.

Ni je skoro v bližini dru-
žine, ki ne bi obža-
lovala zgrube
otroka.

V MRTVAŠNICI.

(Posebno poročilo "Glas Narodu".)

Cleveland, O., 5. marca. Četrty ma-
ree bo cel otemu roku v Clevelandu
in Collinwoodu zaznamovan kot "dan
nesreče" ali "črni dan", zajedno bo
pa služil v svarilo še poznim rodovom.
Strašna nesreča je obiskala tukajšnje
prebivalce in zajedno z materami, ki
so izgubile svoje otroke, žalujejo tudi
vse druge matere naše dežele.

V šolskem poslopju v North Collin-
wood je zgorelo včeraj 170 otrok pri
živem telesu. Natančnega števila mrt-
vih še sedaj ne morejo dognati, ker
so nahajala veliko trupelj v razvalinah
šolskega poslopja. Od trupelj, ki so
jih sedaj dobili in izrekli iz razvalin,
so jih spoznali še le 112, vsa trupla
od otrok od 6 do 15 let. Danes so do-
bili tudi trupla dveh učiteljev. Ostala
trupla, ki so jih že ponesli na dan,
so tako obžgana, črna in pohojena,
da jih je nemogoče spoznati.

Policija sedaj išče te tri deklece,
ker se sumi, da so se igrle z ognjem,
nakar se je vnelo, in se prestrašene
zbežale, ko so se povedale janitorju,
da v basementu gori.

Šolsko poslopje je dvonadstropna
hiša, ki je bila natlačena z otroci ta-
ko, da so morali končno že pod streho
prirediti priprave sobe za razre-
de. Vendar, kakor čudno se sliši, so
se otroci iz teh oddelkov pod streho
najpreje rešili. Za časa požarja je bi-
lo v poslopju 360 otrok, in od teh jih
je polovica umrla grozne smrti v pla-
menih. Izhod so posebno zavirali ozki
hodniki in lesene stopnjice, ki so pri-
čele v vseh nadstropjih nenkrat go-
reti. V tridesetih minutah je bilo celo
poslopje v ognju.

Šola ima dva izhoda; enega na dvo-
rišče in enega na ulico. Vrata na ulico
niso bila nikdar popolnoma odprta
in tu je zgubila večina otrok svoje
življenje. Prizori, ki so se odigrali
pred temi vrati, bodo za vedno ostali
skrivnost smrti. Med otroci, ki so pri
vratih drenjali, je nastal tak hud
poboj za izhod, da so dobili pozneje
odtrgane roke in noge posamičnih
otrok. Lahko si predstavljamo, kako
so se mlade žrtve borile za svoje mla-
do življenje. Takoj ko se je oglasil
v šoli zvon, ki je naznanjal ogenj, so
učiteljce takoj zvrstile otroke v vr-
ste in jih peljale proti izhodu na ulico
— v njih smrt.

V trenutku, ko so prvi otroci do-
speli do vrat, zažari pred njimi pla-
men. Nekaj otrok je planilo pred vr-
ta in jih skušalo odpreti. Drugi zopet
so bežali v divjem neredu nazaj po
stopnjicah. Novi roji otrok, ki so pri-
hajali iz gorenjih nadstropij, niso ni-
česar vedeli o dogodkih v veži, drčili
so naprej in v nekaj trenutkih je za-
stala na stopnjicah taka gneča, da
otroci niso mogli ne naprej ne nazaj.
Učiteljce je tudi bilo, ker so se
vrata odpirala na znotraj in ne na
zunaj. Ker je bilo pred vrati na
stotine otrok, vrat niso mogli odpreti
na noben način radi velike gneče. Če

bi se bila vrata odpirala na zunan, bi
bila rešena večina otrok. Ker otroci
od vrat niso upali nobene rešitve, so
drveli nazaj po stopnjicah onim na-
sproti, ki so šele prihajali iz gorenjih
nadstropij. Tu se enemu na stopnjic-
cah spodtakne. Za njim pade drugi,
tretji, dvajseti in kmalu je nastala
taka kopica, da trije moški niso mo-
gli potegniti enega otroka iz kupa.

Možje, očetje, matere so zaman po-
kušali izveljati svoje ljubljence iz te
kopice. Prenetati so morali s svojim
naporom, ker so njim samim pričele
goreti roke, s katerimi so hoteli oteti
svoje drage. Niti enega otroka niso
mogli potegniti iz te žive, goreče ko-
pice. Grozen prizor, ki je moral pre-
sraniti srce najbolj neusmiljenega
očeta. Nekdo se je toliko časa boril
za življenje svoje hčerke, dokler tudi
njega niso zgrabili plameni in je sam
mrtev obležal pred svojo hčerko.

Skoro napol podivjane so kričale
obupane matere na pogorišču toliko
žrtev. Nekaj izmed njih je spoznalo
svoje otroke v goreči kopici. Otroci
so obupno kričali svojim starišem za
pomoč. Kdor je doživel ta trenutek,
ga bo pomnil celo svoje življenje. Po-
mislimo par korakov oddaljene ma-
tere, ki so slišale smrtno krike svojih
malih ljubljencev, katerih vendar niso
mogle rešiti. Dve materi sta na lice
mesta podivjale, mnogo se jih je one-
stvestilo. Gospa Phillips je toliko časa
brnila plamene na glavi svoje hčer-
ke, dokler njej sami ni pričela goreti
obleka in roka, ter so jo morali neza-
vestno odvesti. Zopet druga žena je
z nadčloveškim naporom prinesla
pred poslopje lestvo in ravno ko je
priplezala v drugo nadstropje, je zgi-
nil njen deček v morju žarečega og-
nja.

Vedno bolj slab je prihajal krik
otrok, ki so se takorekč pržili na
ognju. Umirati so začeli posamezno.
Potem jih je zaval ko v milosti gost
dim in umirali so skupaj po pet, de-
set, dvajset, vsi na kupu in v sredi li-
zajočega plamena. Zunaj pa so be-
nele zbog tolike boli in trpljenja svo-
jih dragih otrok, matere; polagoma
je utihnil smrtni krik; nastala je ti-
šina in iz gostega dima, ki se je še
vedno valil iz poslopja, je odplavalo
170 otroških duš, ki so umrli nekeke
mučeniške smrti, v nebo....

Cleveland, 5. marca. Do danes zve-
čer so potegnili iz razvalin 161 mrt-
vih trupelj; najmanj kakih dvajset
jih še leži v razvalinah, katerih pa ne
bodejo mogli dobiti, ker ni od njih
nič drugega ostalo kot kup pepela.
Spoznali so že 129 trupelj. Jutri se
vrši javni pogreb vseh zgorelih otrok.
Danes so na vseh javnih poslopih po-
tegnili v znak žalosti zastave na po-
lovico droga. Preiskavo upelje ooro-
ner iz Clevelanda, zajedno s krajev-
nimi oblastmi v Collinwoodu.

Kolikor so dosedaj dognali, so bila
ena vrata zabita s plankami, tako da
je otrokov preostajal samo en izhod,
kjer je kmalu nastala taka gneča,
da je večina otrok popadala na tla,
nakar so jih sledeči jim otroci poho-
dili.

Prijetno presenečenje je doživel da-
nes oče Helene Marks, ko je po go-
gorišču iskal svoje hčerke. Naenkrat
mu njo slednja ovije okoli vratu in ga
poljubi. Deklica je na dan nesreče,
mesto, da bi šla v šolo, šla na deželo
k svoji teti, da jo obišče. Stariši, me-
neč, da je bila v šoli in zajedno zgo-
rela z drugimi otroci, so jo že objo-
kovali za mrtvo. Nesrečni oče je pre-
iskal vsa trupla na pogorišču, po svo-
jega otroka ni mogel dobiti. Naenkrat
mu nekdo zakrije oči in reče: "Ugani
papa, kdo sem." Oče je od veselja
padel nezavesten na tla.

Clevelandski in collinwoodski listi
so že pričeli pobirati darove za sta-
riše ponesrečenih otrok. V maršikter
družini se bodo morali vršiti nen-
krat trije, celo štirje pogrebi. Mestni
svet v Collinwoodu je danes dovolil
\$5000 in Collinwood Board of Trade
je dovolil isto svoto.

Člani šolskega sveta so danes pri-

šli do prepričanja, da je šolsko po-
slopje zažgala hudodelčeva roka. Na-
čelnik požarne brambe, ki je danes
preiskoval pogorišče, pa je čisto dru-
gega mnenja. On meni, da je nastal
požar, ker se je razlezel kotel, pod
kterim je bilo preveč zakurjeno. Temu
mnenju so se pridružili tudi drugi
načelniki raznih požarnih bramb,
ki so prihitele na lice mesta.

Governor države Ohio, Harris, je
odredil strogo preiskavo. Poslal je
glavnega nadzornika Morgana v Col-
linwood, da preišče. Je-li bila šola zi-
dana kakor zahtevajo predpisi.

Kaj bo prišlo iz te preiskave, še ni
znano; pribito pa je dejstvo, da je
bila šola, dasi še nova, prava past za
otroke v slučaju ognja. Zid je bil si-
cer iz opeke in s cementom zametan,
posamezne stene med raznimi razredi
pa so bile narejene iz lesa, tako, da se
je požar razširil z grozno naglico.

Vendar glavna hiba je bila, ker so se
vrata odpirala na znotraj; to je bila
poguba okoli 100 otrokom, ki bi se
sicer rešili.

Coroner Barre je danes izjavil:
"Poslopje je bilo tako zidano, da je
dolgo gospodaril nemški jezik. Vse-
tega poraza so ondnotni Nemci tako
razjarjeni, da neprestano ščuvajo
Čehe, da bi jih zapeljali v pretep in
policijsko posredovanje. Nesramni
Nemci izzivajo celo na cesti in napo-
dajo mirne Čehe.

Včeraj so bili Nemci že tako ne-
sramni, da je morala nastopiti poli-
cija z golimi sabljami in ugnala pre-
drzne v kozji rog.

Artriranih je bilo že več Nemcev,
ki so bili glavni razgrajči. Tako se
Nemci hočejo maščevati za izgubo če-
škega mesta, katerega so dolgo vrsto
let imeli v svojih krempljih.

Dunaj, 4. marca. Avstrijska vlada
ima s svojimi jubilejnimi spomini na
šestdesetletno vladno letos posebno
smolo. Dala je tiskati posebne jubile-
jne znamke, ktere so pa postale ne-
rabne, ker se da iz njih izbrisati poš-
ni pečat. Zdjaj pa pride druga smola.

Začeli so kovati posebne spominke
krona in jih nakovali že lepo število,
ko so dognali, da manjka cesarjevi
glavi na novih kronah običajni lov-
jev venec. To je vzbudilo splošno za-
čudenje. Sedaj prično izdajati nove
jubilejske znamke in nove jubilejske
krona.

Dunaj, 4. marca. Danes je sem do-
spel iz ogrskega glavnega mesta mi-
nister za notranje zadeve Andassy,
da se s cesarjem pogovori glede vo-
jlinih reform na Ogrskem. Pogovor z
vladarjem je trajal precej časa. Ka-
kor znano, so se na Ogrskem vršile že
velike demonstracije za splošno in
enako volilno pravico, ker se vlada
brani podeliti ljudstvu, kar mu po
vsej pravici pripada in kar je prav
za prav ljudsko in ne vladino. Baje
je pogovor med vladarjem in mi-
nistrom se zvršil ugodno, ker Fran Jo-
sip ni nenaklonjen splošnej volilnej
pravici.

V Chicago, Ill., so pripeljali Roza
Stern. Policija meni, da je s to are-
tacijo dobila ključ ter dožene po iz-
povedbah deklece, kteri motivi so
gnali Auerbacha, da je napadel poli-
cijskega načelnika. Roza Stern je
bila anarhista Auerbacha ljubica in
od nje pričakujejo važnih odkritij
glede anarhistične zalege v Chicago.

Zarota požigalcev.

Chicago, Ill., 5. marca. Dva prej-
šnja kaznenca W. Dempsey in Tho-
mas Kenedy sta izpovedala pred tu-
kajšnjo policijo, da obstoji zelo raz-
širjena zarota požigalcev, katerih vo-
dja je sta neki načelnik detektivov in
lastnik zloglasnih hiš. Mack, vodja
neke privatne agenture detektivov, je
zadnja dva meseca plačal Dempseyu
\$500, da počke dve tovarni. Skupno
s Dempseyem so nameravali požgati
še več drugih poslopj.

Senatorske volitve v South Carolini.

Columbia, S. C., 5. marca. Včeraj
so se tu vršile nadomestne volitve
za senatorsko mesto radi smrti se-
natorja Latimerja. Pri prvem glaslo-
vanju ni dobil nihče večine.

Prijeti anarhist.

V Chicago, Ill., so 3. marca prijeli
nekoga Franka Zajčček (Čeh?), ker
je poslal nekemu duhovnu grozilo
pismo, v katerem je od njega zahteval
\$1000, sicer ga zadene morilecova ro-
ka. Zajčček je stavljen pod \$1500
varščine.

Iz Avstro-Ogrske. Čehi in Nemci.

NA ČEŠKEM JE RADI VOLITEV
NASTAL POBOJ MED NEM-
CI IN ČEHI, KER SO
NEMCI IZZIVALI.

Smola avstrijskega jubilejnega od-
bora. Ogrski minister
pri cesarju.

SPLOŠNA VOLILNA PRAVICA.

Dunaj, 4. marca. Kakor se poroča
iz češkega mesta Budějovice, vlada
tam zelo resen položaj. Pred kratkim
so se končale volitve za deželni zbor,
pri kterih so bili Nemci občutno po-
raženi, in tako je prišlo lepo češko
mesto zopet v češke roke, ko jim je
dolgo gospodaril nemški jezik. Vse-
tega poraza so ondnotni Nemci tako
razjarjeni, da neprestano ščuvajo
Čehe, da bi jih zapeljali v pretep in
policijsko posredovanje. Nesramni
Nemci izzivajo celo na cesti in napo-
dajo mirne Čehe.

Včeraj so bili Nemci že tako ne-
sramni, da je morala nastopiti poli-
cija z golimi sabljami in ugnala pre-
drzne v kozji rog.

Artriranih je bilo že več Nemcev,
ki so bili glavni razgrajči. Tako se
Nemci hočejo maščevati za izgubo če-
škega mesta, katerega so dolgo vrsto
let imeli v svojih krempljih.

Dunaj, 4. marca. Avstrijska vlada
ima s svojimi jubilejnimi spomini na
šestdesetletno vladno letos posebno
smolo. Dala je tiskati posebne jubile-
jne znamke, ktere so pa postale ne-
rabne, ker se da iz njih izbrisati poš-
ni pečat. Zdjaj pa pride druga smola.

Začeli so kovati posebne spominke
krona in jih nakovali že lepo število,
ko so dognali, da manjka cesarjevi
glavi na novih kronah običajni lov-
jev venec. To je vzbudilo splošno za-
čudenje. Sedaj prično izdajati nove
jubilejske znamke in nove jubilejske
krona.

Dunaj, 4. marca. Danes je sem do-
spel iz ogrskega glavnega mesta mi-
nister za notranje zadeve Andassy,
da se s cesarjem pogovori glede vo-
jlinih reform na Ogrskem. Pogovor z
vladarjem je trajal precej časa. Ka-
kor znano, so se na Ogrskem vršile že
velike demonstracije za splošno in
enako volilno pravico, ker se vlada
brani podeliti ljudstvu, kar mu po
vsej pravici pripada in kar je prav
za prav ljudsko in ne vladino. Baje
je pogovor med vladarjem in mi-
nistrom se zvršil ugodno, ker Fran Jo-
sip ni nenaklonjen splošnej volilnej
pravici.

V Chicago, Ill., so pripeljali Roza
Stern. Policija meni, da je s to are-
tacijo dobila ključ ter dožene po iz-
povedbah deklece, kteri motivi so
gnali Auerbacha, da je napadel poli-
cijskega načelnika. Roza Stern je
bila anarhista Auerbacha ljubica in
od nje pričakujejo važnih odkritij
glede anarhistične zalege v Chicago.

Zarota požigalcev.

Chicago, Ill., 5. marca. Dva prej-
šnja kaznenca W. Dempsey in Tho-
mas Kenedy sta izpovedala pred tu-
kajšnjo policijo, da obstoji zelo raz-
širjena zarota požigalcev, katerih vo-
dja je sta neki načelnik detektivov in
lastnik zloglasnih hiš. Mack, vodja
neke privatne agenture detektivov, je
zadnja dva meseca plačal Dempseyu
\$500, da počke dve tovarni. Skupno
s Dempseyem so nameravali požgati
še več drugih poslopj.

Senatorske volitve v South Carolini.

Columbia, S. C., 5. marca. Včeraj
so se tu vršile nadomestne volitve
za senatorsko mesto radi smrti se-
natorja Latimerja. Pri prvem glaslo-
vanju ni dobil nihče večine.

Prijeti anarhist.

V Chicago, Ill., so 3. marca prijeli
nekoga Franka Zajčček (Čeh?), ker
je poslal nekemu duhovnu grozilo
pismo, v katerem je od njega zahteval
\$1000, sicer ga zadene morilecova ro-
ka. Zajčček je stavljen pod \$1500
varščine.

TAFT ZMAGUJE.

Kandidata Foraker in Dick sta de-
živela velik poraz.

Columbus, Ohio, 4. marca. Pri
včerajšnjem zborovanju državnega
konventa republikancev v Ohio sta
doživela dozdevna kandidata Foraker
in Dick velik poraz, ker so črtali iz
imenika vsa imena njih privrženecv.
Za predsednika zborovanju je bil iz-
bran tajnik za notranje posle James
Garfield, ki je bil navdušeno pozdra-
vjen, ko je nastopil svoje mesto. Vsa-
kokrat, ko je imenoval ime Taft, so
zborovalci navdušeno ploskali. Gar-
field je med drugim tudi omenil, da
bode država Ohio zopet dala pred-
sednika Zjed. državam, ker je vojni
tajnik Taft rojen v Ohio.

Vpliv Forakerjev na zborovalce je
popolnoma zginil in država Ohio je
zagotovljena Taftu, ki ga bode iz-
brala za predsedniškega kandidata
z velikansko večino.

Topeka, Kansas, 5. sušca. Včeraj
se je sešla v tem mestu državna re-
publikanska delegacija, ki je naročila
elektorat, da podpirajo samo Tafta
pri nominaciji za predsedniškega
kandidata. Na zborovanju se je eno-
glasno odobravalo politiko predsedni-
ka Roosevelta ter izrazilo željo, da
bi Taft isto politiko nadaljeval.

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zabukovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburg, Pa.
Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Maks Kržišnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojz Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan Keržičnik, III. nadzornik, Box 138, Burdine, Pa.
Janez N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Solist, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe ugov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.
Denarne pošiljave naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake pošiljave tudi na glavnega tajnika Jednote.
Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: MICHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich. Pridejani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

"Schulverein" na delu. Belokranjska železnica bo tangirala v novomeškem okraju kočevsko vas Laze. Vasičani so sicer kočevski, a govore vsi slovensko, ker imajo na treh straneh sosedo Slovence in ker brez njih živeti ne bi mogli. Da se ne bi ti kočevski izgubili in odtujili materi Germaniji, hoče imeti Schulverein na Lazah nemško šolo, še več, na Lazu naj bi se vselila tudi Radoha, popolnoma slovenski kraj. To šolo naj bi vzdrževale občine vsolanih vasi. Pouk bi moral biti seveda nemški. Ta namerna se je že ponesrečila vsled energičnega nastopa županstva Smilhe-Stopiče, kamor spada Radoha. A Schulverein ne odneha, ker je dobil dobroga zaveznika. Na pomoč mu je prišel Gorjani, lastnik parne žage v Radohi. Lazarjem ponuja material za šolo zastoj, samo vozili naj bi vendar brezplačno, a Schulverein jim obljublja podporo v denarju, samo naj energično zahtevajo ustanovitve šole. Na Lazah pa ni dovolj otrok za šolo, zato hoče Gorjani potisniti v šolo otroke svojih delavcev, ki so pa vsi Slovenci. Med Lazarji je nastalo zadnji čas nesporazumljenje in ustanovitev šole se je odložila na nedolgo časa. A ne za dolgo. Na Lazah bo postajala belokranjska železnica, uradniki bodo po sedanjem receptu gotovo Nemci in šolsko vprašanje bo prišlo zopet na površje. Ni nam za kočevske otroke, a odločno se moramo zavzeti za slovenske otroke v Radohi in Gor. Lazah. Ustanovitev šole v Rožnem dolu, občina Semič, je nujno potrebna. Tja bi se vselila Radoha in nemška šola na Lazah se ne bi mogla ustanoviti zaradi prepričlega števila otrok. Zato kličemo odločilni faktorjem: Pospešite ustanovitev šole v Rožnem dolu!

Nesreča. Ko se je 18. febr. v Zagorju ob Savi delavec Franc Nadrah drsal, je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo pod kolonom. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico v Ljubljani.

V Zareču pri Ilirski Bistrici so pokopali uglednega posestnika in trgovca Blaža Stadler, obeta kapucina Ferdinanda Stadler. Dočkal je 82 let.

Novo gasilno društvo. V Dobličah pri Črnomlju se je ustanovilo prostovoljno gasilno društvo.

Umrli je 21. febr. v Litiji gospa Franja Damjan, roj. Brie, župana in posestnika žena, po dolgi in mučni bolezni. Bila je dobra Slovenka in po svoji moči rada podpirala tudi družbo sv. Cirila in Metoda.

Aretovan je bil na Jesenicah tesarski mojster Andrej Ulbing, ker je napravil za 4000 K baje goljufivih dolgog in se hotel natihoša odpeljati.

PRIMORSKE NOVICE.

Zaspala je za večno. 46letna Marija Pagan, doma iz Sežane, je 5. febr. s srčnim pretrganjem preminila pri prenočitvi na Ivanški Stegos, stannjuči v ulici Sporec-villa v Trstu. Bila je nekoliko bolehalna in Ivanka Stegos, ki jo je poznala

sestnika Jos. Forstneriča. Klanjšek je takoj ubogal ter napadel Forstneriča s planko, da mu je zdrobil lobanjo.

Iz Kapfenberga. Dne 14. februarja je pri tukajšnji tvrdki Boehler & Co. ponesrečil delavec Franc Grassberger pri snazenju parnega kotla in si je prebil čepinjo. V nekoliko trenutkih je bil mrtev.

Umrli je v Velenju trgovec Vincenc Priboschitz.

Od Novocerkve pri Vojnku. Tu je umrla na porodni postelji Terezija Sander. Babica M. Skofek ji je dala dva litra nekega zdravila. ki je baje povzročilo njeno smrt.

HRVATSKE NOVICE.

Madjarska propaganda na Hrvatskem. Osem novih madjarskih šol. Iz Zagreba poročajo, da se je zvedelo iz najzanesljivejšega vira, da je baron Rauch izdal naredbo, da se odpre osem novih madjarskih šol in to v Bedeniku, Bardeniku, Trigu, Lipiku, Marincima, Platičevu, Satrineci in Vladislavi.

Rauch napoveduje nasilje. Vlade "Narodne Novine" so objavile na prvem mestu uradni komuniké, v katerem pravijo, da je baron Rauch izdal vsem oblastim okolišnic, v kateri pravi, da se ima vsak nemir in storjena škoda povodim volitev takoj kazniti, oziroma globa takoj iztirjati. V "sumljive" okraje da bo odposlano vojaštvo. Zdi se, da se na Hrvatskem vračajo Kluenovi časi.

Značilna zmaga. V Zemunu so pri občinskih volitvah v prvem volilnem razredu zmagali združeni Srbi samostajci, Hrvatje in Nemci proti radikalno - Rauchovim - pangermanskim kandidatom. Izvoljeni so bili štirje Srbi, štirje Nemci in en Hrvat. S tem je volitev bivšega podbana Nikolića osigurana.

Rakodczay — predsednik stola sedmorice. Madjarski listi poročajo, da bo bivši ban dr. Rakodczay imenovan predsednikom stola sedmorice. Dotično imenovanje je cesar baje že podpisal.

Železniški uradniki izbrisani iz volilnih list. Reklamaejski odbor mesta Varaždana je vložil pritožbo dr. P. Magdiča proti volilni listi, v katero so vpisani razni madjarski železniški uradniki in inženirji ter je vse dotične uradnike in inženirje izbrisal iz volilne liste.

Novi veliki župan. Cesar je imenoval velikim županom županije viroviške in mesta Osjeka Vladimira Rajacsiha, častnega kotarskega nadpredstojnika županije temevaške.

Posojilo Zagreba. Mesto Zagreb na-

jame 7,600,000 K posojila za napravo raznih potrebnih stvari, kakor za gradnjo električne centrale 1,300,000 kron, razširjenje vodovoda 160,000 K in kanalizacije 140,000 K, gradnjo nove plinarne 1,920,000 K, gradnjo nove ubožnice 580,000 K, gradnjo ognjenega doma 280,000 K, gradnjo tržnice 400,000 K, tlakovanje cest 300 tisoč kron itd.

RAZNOTEROSTI.

Koliko je vseh Slovanov? Najboljši ruski slavist, profesor Florinski, objavlja študijo o Slovanih. Slovani prebivajo na ozemlju 400,000 kvadratnih milj. Vseh Slovanov je 148 milijonov - 521,000. Od teh je: Rusov 102,840,000, Poljakov 19,200,000, Srbo-Hrvatov 9,135,000, Slovencev 1,475,000, Čehov 7,237,000, Bolgarov 5,440,000, Slovakov 2,671,000, Kašubov 366,000, Lužičkih Srbov 157,000. — Drugih narodnosti v Evropi je: Nemcev 77,000,000, Italijanov 30 milijonov, Madjarov 9,000,000 (?), Rumunov 8,000,000, Grkov 5,000,000, Albancev 1,850,000, Turkov 1,000,000. — Torej je vseh drugih narodnosti 15 milijonov manj kot vseh Slovanov. Angleška tu ni vmes računana, pa tudi ne Francoska in Španska. Kar se veroizpovedanja Slovanov tiče, je 103,740,000 pravoslavni, 34,298,000 katoličani, ostali so staroverci, anijati, protestanti (1%) in mohamedanci (1%).

Nečloveški oče. Med vožnjo po železnici iz Miškele v Budimpešto je vrgel bivši davčni oficijal Illaiczky svojega petletnega sinčka skozi okno; hotel je dečka skriti, da bi mu ne bilo treba plačati vozne, a se je deček pokazal v trenutku, ko je vstopil sprevodnik. Otrok si je zlomil nogo, da so mu jo morali v bolnišnici odrezati. Nečloveškega očeta so zaprli.

Proti obremenitvi otrok z delom. Dunaj, 18. febr. Pododsek za zakonski načrt glede otroškega dela je imel danes sejo ter se zjedini na sledeče določbe: otroci izpod 14. leta se smejo za delo rabiti le v toliko, da ni pri tem nevarnosti za njihovo zdravje, za telesni in duševni razvoj ter da s tem niso zadržani glede šolskega obiska.

Do 12. leta je sploh prepovedano otroke vpregati v pridobinsko delo; izjema je pri kmetijstvu, kjer se smejo otroci že po 10. letu porabljati za lahka dela. Ob šolskih dnevih ne smejo biti otroci uposleni več kot tri ure. V kmetijstvu smejo otroci v prostih dneh delati do šest ur. Ne smejo pa se dajati otrokom alkoholne pijače. Pri strojih in motorih se sploh ne sme rabiti otrok pred dopolnjenim 14. letom.

VSI BOLNIKI SE ZAMOREJO OZDRAVITI

Ako se obrnejo na veliki in po celem svetu slavni
UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE

od Dr. V. SBORDONE-a, kateri je ustanovljen tu v New Yorku, da bode v pomoč vsem slovencom v Ameriki, ter da jim priteče na pomoč in da jih ozdravi od boleznih, katere drugi mali zdravniki v tukajšnjih krajih nemorejo popolnoma ozdraviti.

"Bratje Slovenci"

Ni Vam treba nadalje bolevati, ker ake trpite na kaki kronični ali drugi bolezni, naj si bode kakoršnega značaja da hoče, obrnite se takoj pisмено na Dr. V. SBORDONE-a, kateri je veliko let bil v bolnišnicah delujoč in kakor tudi v naj višjih šolah ter preučeval posebno take bolezni kateri drugi zdravniki niso mogli ozdraviti in sedaj se pa nastavi tu v New Yorku da tudi tistim Slovincem tu v Ameriki pomaga do popolnega zdravlja, kateri ga do sedaj niso mogli si pridobiti od strani drugih tukajšnjih zdravnikov.

TAJNE MOŽKE IN ŽENSKÉ BOLEZNI.

Zdravi s naj večjo gotovostjo in popolnoma, ter s naj modernim načinom in naj bolji zdravili Dr. V. SBORDONE-a in zato se obrnite s zaupanjem in otprto na njega in on Vam bode v vsakem oziru naj bolje svetoval, kako da se bode hitro in popolnoma ozdravili.

Na stotine zahvalnic so nam na razpolago Vsaki dan.

Mi želimo da vsi ljudje predno se obrnejo na Dr. V. SBORDONE-a pišejo na sledeče naslove naših rojakov, kateri so se zadnje dni pri nas ozdravili in katere drugi zdravniki nikakor niso mogli ozdraviti.

ANTON HREBINEČ, P. O. Rockvale, Colo. Ozdravljen v osmih dnevih od raznih boleznih po celem telesu.

IVAN PAVIČIĆ, Meclans Camp No. 2, North Bend, Wash. Popolnoma ozdravljen v osmih dnevih od kronične bolezni v želodcu.

M. PETKOVIĆ, Box 21, Pryor, Colo. ozdravljen v petnajstih dnevih od kroničnega katara v nosu.

M. STOJČIĆ, 3112 La Salle Street, St. Louis, Mo., ozdravljen v dvajsetih dnevih od več letne božasti in bolevanju v križu.

MILAN PREBILIĆ, 4924 Orchard Street, Smelter, Tacoma, Was. ozdravljen v petnajstih dnevih od kronične in nevarne bolezni.

"ZATO BRATJE SLOVENC!"

Ako ste bolni ali ako Vam je treba kake zdravniške pomoči predno da se obrnete na kakega drugega zdravnika pišite na Veliki in povsod slavni Universal Medical Institute,

da se Vam pošlje knjiga v kateri so vse bolezni opisane, kakor tudi tajne moške in ženske bolezni. Ta knjiga je jako obširna in bode lahko Vašo bolezen sami sprevidele in ravno zato ima ta knjiga tudi jako veliko vrednost za vsako družino kokor tudi samca in nikdo nesme zgubiti te priložnosti da piše po to koristno knjigo.

Pišite brez kakega prikrivanja v Vašem materinem jeziku in pismo pošilte na:

Dr. V. SBORDONE's Universal Medical Institute

30 WEST 29th STREET, (near Broadway) NEW YORK, N. Y.

Uradne ure so od 10 do 12 dopoldne in od 3 do 6 popoldne. V torek in soboto pa tudi na večer od 7 do 9 ura. V nedeljo samo od 10 do 1 popoldne.

Pismo vojaka na svoje starše. Ljubi starši! Jaz se Vam najprej zahvaljujem za kolino, katero ste mi poslali in Vas vse pristržno pozdravljam. Tudi Mačkovo Micko pozdravljam in klobase so bile jako dobre. Tudi mlinarjevemu Franceljnu sem dal nekaj mesa, ker pri njem še niso klali doma. Zda sem se že malo navadil; posebno vesel sem, če mi pošljete kolino. Klobase mi tudi lahko pošljete večkrat in tudi Francelj je rekel, da so klobase jako dobre. Danes sem bolj žalosten. Imeli smo dolg marš, klobas pa tudi nimam več. Gotovo imate doma še mnogo klobas; drugih novic ne vem. Feldvebel je tudi rekel, da so bile jako dobre klobase. On ima sploh klobase jako rad. Jaz tudi, ker v cellem mestu se ne dobijo. Zdrav sem, samo večkrat lačen. Posebno sedaj pozimi. Vam pa tega ni treba, ker imate sedaj toliko koline. Mnogokrat mislim na kolino in na Vas. V nadi, da mi še pošljete klobas, Vas pozdravlja čez hribe in doline Vaš Joža, klobas nimam več.

VABILO NA NAROČBO

MOHORJEVIH KNJIG

Do 20. marca sprejemamo naročbo knjig družbe sv. Mohorja za l. 1909. Udnina s poštnino vred znaša \$1.00.

Naročniki prejmejo knjige svojočasno po pošti registrirano. Družba izda za l. 1909 sledeče knjige:

1. Zgodbe sv. pisma, 15. sv.
2. Presv. Srce Jezusovo, molitve nik.

3. Simon Gregorčič.
4. Umni čebelar.
5. Slovenske večernice, 61. sv.
6. Kolar za leto 1909.

Mi naročimo običajno več knjig, toda imena poznejših naročnikov ne bodo v družbenem kalendarju tiskana. Najhitreje določite knjige, kateri jih pri nas naročite.

UPRAVNIŠTVO "GLAS NARODA", 109 Greenwich St., New York, N. Y.

PODPUŠNICA:

6104 St. Clair Avenue, N. E., Cleveland, Ohio.

Kje je IVAN RAHILJA? Doma je iz vasi Mošanji št. 3, občina Ribnik, kotar Karlova, Hrvatska. Jaz njegova žena že 19 let ne vem zanj, to je odkar je v Jzd. državi. Došla sem pred dvema leti tu sem, toda nikakor mi ni moglo kaj slišati o njem. Prosim vas, cenjeni rojaki Hrvati in Slovenci, če kdo kaj ve o njem, da mi blagovolj naznani. Kdor mi naznani njegov naslov, dobi \$10 nagrade. Kata Rahija, 10,812 Torrence Ave., South Chicago, Ill. (6-24-3)

Kje je moj bratranec FRAN RUTAR? Po poklien je mizar in doma iz Mokronoga na Dolenjskem. Pred tremi leti je šel iz starega kraja v Chicago, Ill. Kdor od rojakov zna za njega, ali pa on sam, naj blagovolj pošlji njegov naslov: Frank Podrasnik, 4192 Butler Street, Pittsburgh, Pa. (3-6-3)

Rojaki, naročite se na "Glas Naroda", največji in najcenejši dnevnik.

Rojaki Slovenci!

NAROČAJTE IN ČITAJTE NOVO OBŠIRNO KNJIGO.

Novih,
50.000
iztisov.

se zastouj
razdeli
med
Slovence.

"ZDRAVJE"

Katero je izdal prvi, najstarejši in najzanesljivejši zdravniški zavod.

The

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Ta knjiga je najzanesljivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico, in mladeniča! Iz nje bode razvideli, da je zdravnik COLLINS N. Y. MEDICAL INSITUTA edini, kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa radi tega zomore najuspešneje in v najkrajšem času ozdraviti vsako bolezen, bodisi akutna ali zastarela (kronična). Dokaz temu so mnogobrojna zahvalna pisma in slike katera lahko čitate v časopisih.

Knjiga je napisana v slovenskem jeziku na jako razumljiv način ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami. Dobi jo vsaki Zastoj, ako pismu priloži nekoliko znakm za poštnino.

Ko prečitate to knjigo, Vam bode lahko uganiti, kam se Vam je v slučaju u bolezni ako hočete v kratkem zadobiti preljubo zdravje, sedaj ko razni novo ustanovljeni zdravniški zavodi in kompanije rojake na vse mogoče načine bobijo in se hvalijo, samo, da izvajajo iz njih težko prisluženi denar.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ter Vam je treba zdravniške pomoči, pišite po to knjigo ali takoj natanko opišite svojo bolezen ter vsa pisma naslavlajte na ta naslov:

THE

COLLINS Y. N. MEDICAL INSTITUTE

140 West 34. Str. NEW YORK, N. Y.

Zdravju

najprimernejša pijača je

LEISY PIVO

ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmela. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.

Leisy pivo je najbolji priljubljen ter se dobi v vseh boljših gostilnah. Vse podrobnosti zvešite pri Geo. Travnikarju 6102 St. Clair Ave. N. E. kateri Vam dragovolje vse pojasni.

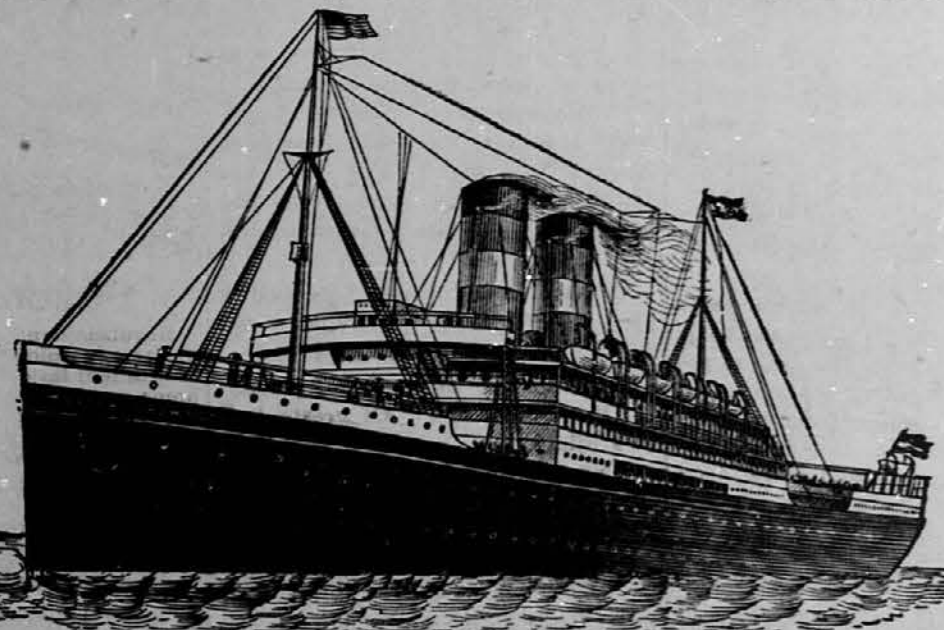
THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravništvo ne uredništvo.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA

(preje bratje Cosulich.)

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "Martha Washington".

REGULARNA VOŽNJA MED NEW YORKOM, TRSTOM IN REKO.
Cene vožnih listkov iz NEW YORKA za III. razred so du:

TRSTA	\$28.-
LJUBLJANE	\$28.60
REKE	\$28.-
ZAGREBA	\$29.20
KARLOVCA	\$29.25
II. RAZRED do	
TRSTA ali REKE	\$55.-

Parobrod "EUGENIA" odpluje 12. Marca 1908.

Parobrod "LAURA" odpluje 25. Marca 1908.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.

Rodbina, Polaneških.

Roman, poljski spisatelj H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

TRETTJA KNJIGA

(Nadaljevanje.)

Polaneški vzame pismo in jame čitati:

"Draga in ljubljena gospe! Začudili se boste morda, da se obračam k vam. Ker pa imate kmalu postati mati, umejete edina na svetu, kaj se mora goditi v srečo matere (najsi le tete), ki vidi nesrečo svojega otroka. Verjemite mi, da mi ni za nič drugega nego za to, da pripravim vsaj trenutek olajšila nesrečnemu otroku; do tega pa mi je tem bolj, ker sem bila vse, kar se je zgodilo, zakrivila jaz sama. Morda se začudite tudi tem besedam, a vendar je tako. Jaz sem tega kriva, zakaj ko se je zloben in izpriden človek v trenutku, ko je bilo Nitki slabo, drznil dotekniti deklice s svojimi umazanimi usti, ne bi bila smela izgubiti glave in žrtvovati otroka. Kriv je sicer tudi Joža Osnowski, ki je izrekel neizogibno potrebo, da Kopowski vzame Nitko, in ga hotel odločiti od hiše, ker ga je imel na sumu.

Naj mu Bog odpusti, zakaj človek ne sme braniti sebe od troških tuje sreče in tuje življenja. Oh, gospe! V prvem trenutku se je zdelo tudi meni, da je edini izhod poroka s tem malopridnežem in da Nitka nima več pravice postati Ignacijeva soproga. Pisala sem mu celo nalašč, da je šla za nagibom svojega srca in da poda onemu roko iz ljubezni, ker sem si mislila, da Ignacij tako lahko prebije njeno izgubo, in hotela sem zmanjšati njegovo bolestin. Nitka s Kopowskim! Usmiljen Bog tega ni dopustil, in ko sem zapazila, da bi bilo to za Nitko smrt, sva jeli obe premisljati edino o tem, kako bi se oteli iz teh verig. Danes mi je že ni več do tega, da bi se vrnila v nekdanje razmere, zakaj tudi Nitka je že tako izgubila vero v ljudi in življenje, da ne bi bržkone v to privolila nikdar. Niti ne ve, da pišem to pismo. Milostiva gospe, ko bi vedeli, kako se je za to pokorila iz izgube zdravja in kako bolestno se je dotaknil čin gospoda Zawilowskega, bi jo gotovo pomilovali. Tega ne bi bil smel storiti že iz obzira nanjo. — Žal, možje kot pravi egoisti, se ravnavo v takih primerih le po svoji volji. Ona je vsega tega kriva toliko kolikor novorojeno dete, toda jaz gledam, kako hujša vprico mene in kako se muči od jutra do večera z mislijo, da je nehoti postala vzrok njegove nesreče in da mu je mogla ugubiti življenje. Včeraj me je naprosila s solzami v očeh, naj jaz, ko bi umrla, postanem Ignacijeva mati in naj skrbim zanj kakor za rodnega sina. Vsak dan pravi, da jo gotovo preklinja, in meni poka sree, zakaj zdravnik je dejal, da ni porok za nič, ako bi trajalo to stanje še nadalje. Bog je usmiljen! Toda priskočite tudi vi na pomoč obupajoči materi: Pošljite mi vsaj časih poročilo o Ignaciju. Zlasti pa mi pišite, da je zdrav in da jo je pozabil, da je ne preklinja, da ji bom mogla pokazati to pismo in ji prinesiti nekoliko olajšila v trpljenju. Čutim, da pišem na pol brezvestno, toda vi umejete, kaj se godi v meni, ko gledam na to nesrečno žrtev. Bog vam povrni, in jaz hočem vsak dan prositi Boga, naj bi Vaša hčerka, ako vam Bog da bčerk, bila srečnejša nego moja Nitečka."

"Kaj praviš k temu?" vpraša Marica.

"Mislim si, da se je novica o izpremenjenih razmerah Zawilowskega raznesla že dovolj široko; drugič pa si mislim, da je bilo to pismo, poslano pod tvojim naslovom, namenjeno Ignaciju."

"To je mogoče. To ni bilo odkritosrečno pismo. Toda biti moreta zelo zmerani."

"Gotovo je, da se nimata čemu smejeti. Osnowski je trdil prav, ko je pisal, da v tem vsem tiči tudi za gospe Bronicevo neizmerno mnogo ukanje in da se zama za namigati samo sebe. Ali kar se tiče gospodične Castellijeve, ali veš, kaj mi je dejal Swirski? Ne bom ti ponavljal njegovih izbornih besed, toda rekel je, da jo more sedaj vzeti le batee ali človek brez nprave cene. To spoznavata sami, in gotovo je, da jima ni veselo. Mogoče, da se nekoliko oglašata tudi vest, toda poglej, koliko pretiranosti tiči tudi v tem pismu. Ne kaže ga Ignaciju!"

"Ne. Ne pokažem ga," odgovori Marica, ki je stala v tej stvari na strani gospodične Ratkowske.

A Polaneški, stopajoč za mislijo, s katero se je ukvarjal že davno, ji je akoro doslovno ponovil to, kar je ponavljal sam sebi:

"Je nekakšna logika, ki kaznuje, in zdaj žanjeta samo to, kar sta sodeljali. Greh je kakor val, ki se utrga od obrežja, pa se zopet vrne."

Marica jame nato risati s solnčnikom figure po podu, kakor bi nekaj premišljala; nato dvigne k soprogu jasne oči in reče:

"To je resnica, dragi Stanko, da se greh vrne, vrniti pa se mora tudi očitane vesti in kes, in Bog je zadovoljen s tako kaznijo ter ne kaznuje več."

Ko bi bila Marica vedela, kaj ga muči, in hotela polajšati njegovo muco ter mu podati tolažbo, ne bi bila mogla najti nič primernejšega, nego so bile te preproste besede. Polaneški je živel nekaj časa v slutnji, da ga mora zadeti nesreča, in neprestano ga je bilo strah pred njo. Šele od nje je zvedel, da utegne biti oni val, ki se vrača, očitane vesti in žalost. Da. Namučil se je dovolj in žaloval tudi ni nič manj, a čutil je takisto: Ko bi moglo to biti zadostilo, bi bil pripravljen pretrpeti še dvakrat toliko. V tem ga je obhajala volja, vzeti v naročje to ženo, polno preprostosti in pravičnosti, od ktere mu je dohajalo samo dobro — in ako je ni vzel, je iz zgulj iz bojazni, da se ne bi razvnela, iz obzira na njeno stanje in na ozo bojazljivost, ki ga je imela v kleščah, ob razmerah do nje. Zato je dvignil k ustom njeno roko in rekel:

"Prav praviš, kaj vira žena si."

Ona, potolažena s to hvalo, se mu je nasmejala ter se jela ravhati na odhod.

Ko je odšla, je Polaneški stopil k oknu in jo spremljal z očmi. Od daleč je videl njeno sklonjeno postavo, ki se je premikala s težkimi koraki, njene črne lase, pokrite s klobukom — in v tem hipu je čutil iznova močnejše nego sicer, da je to njegovo najdražje bitje na svetu, da ljubi edino njo in da jo bo ljubil do smrti.

XX.

Dva dni pozneje je prejel Polaneški od Maszka pismo, obsežajee nekoliko besed za slovo. "Danes odidem," je pisal Maszek. "Poizkušati hočem, da se oglašim še pri tebi, toda za vse slučaje se poslavljam od tebe in te zahvaljam za vso naklonjenost, ki si mi jo izkazal. Naj ti Bog da boljše usodo, nego jo je prisodil meni. Jako rad bi te še videl, bodisi le za trenutek — in ako bo mogoče, se okoli četrte ure nekoliko pomudim v zavodu. Sedaj ponavljam svojo prošnjo, da ne pozabite moje žene in se potegnute zanj, kadar jo zapustite ljudje. A tebe še prosim, da me vprico nje braniš hudobnih jezikov. Odrinem v Berlin — ob devetih zvečer — a nikakor ne skrivoma. Da se vidiš! Bodi zmerom zdrav, a še enkrat: hvala za vse! Maszek."

Polaneški je odšel ob štirih v zavod, toda dalje nego eno uro je čakal zaman. "Ne pride," si je mislil končno, "tem bolje!" In odšel je domov z občutkom neke zadovoljnosti, da se je izognil mučnemu sestanku. Zvečer se je jelo v njem prebujati nekovo pomilovanje z Maszkom. Misli si je, da je to človek, ki je sicer stopal po slabi in nezdravi cesti, toda boril se je s skrbmi in se mučil dovolj in na konec drago poplačal vse — da se je bilo dalo vse, kar se je zgodilo, že napovedati davno in ako so torej oni, ki so to videli, živeli z njim ter sprejemali njegove posete, ga niso upravičeni prezirati sedaj, ko ga je dosegla poguba. Domislil si je, kako bo Maszku ljubo, ako pride na kolo-dvor, in po kratkem omahovanju je odšel.

Spotoma pa se je spomnil, da bržkone na postaji najde tudi gospe Maszkovo, toda vedel je, da se itak sreča z njo in sodil, da bi bila le prazna bojazen, ko bi sedaj iz tega vzroka krenil s te poti.

S temi mislimi je stopil na kolo-dvor. V neveliki čakalnici prve vrste je bilo že nekoliko oseb in na mizah je ležala cela grmada ročnih kovčgov, toda nikjer ni mogel ugledati Maszka. Šele potem, ko se je pozorno oziral, je spoznal v mladi gospe pod zavojem, ki je sedela v kotu dvorane, gospe Maszkovo.

"Dobro večer!" reče, stopivši k njej. "Prihajam se poslavljati z vašim soprogom. Kje neki tiči?"

"Mož kupuje listke. Takoj pride."

"Kako to, listke? Ali greste tudi vi z njim?"

"Ne, moj mož kupuje listek."

Nadaljnji razgovor je bil v takih razmerah dovolj težaven; čez trenutek pa je vstopil Maszek. Spremljal ga je strežnik na postaji, kteremu je dajal listek in denar, da mu odpošlje prtljago. Na sebi je imel dolg plašč z ovratnikom in mehak klobuk; v njem je bil s svojimi dolgimi brki in z zlatim binoklom videti kot nekakšen diplomat na potovanju. Polaneški se je motil, ko si je domisljal, da bo Maszek kazal nenavadno radost zaradi njegovega prihoda. Ko ga je ugledal, je sicer rekel: "Oh, kako sem ti hvaležen, da si prišel!" toda nekako malomarno in naglo, kakor je to običajno pri ljudeh, ki odhajajo.

"No," reče, oziraje se po dvorani, "vse je v redu. Toda kje so moji ročni kovčgi? A tukaj! Dobro!"

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Upravičeno "Glas Naroda".

Hude bolečine v prsih.

Posledica prehlajenja se ne more spreminiti v nevarno bolezen niti v vnetje, ako se bolne dele takoj drgne z

Dr. RICHTERJEVIM SidroPainExpellerjem

Dr. Goldstein, 134 Rivington St. v New Yorku izjavlja: Dr. Richterjev Sidro Pain Expeller sem izkušal, kot najboljšo sredstvo v vseh slučajih, v katerih je treba pomočjo zlasti pa za influenco, prehlajenje itd.

Náša znamka Sidro je na vsaki steklenici. V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

R. Ad. RICHTER & Co. 215 Pearl St., New York.

Nato se obrne k Polaneškemu in ponovi:

"Hvala ti, da si prišel. Izkaži mi torej še eno uslugo in pojdi z mojo ženo domov, ali jo vsaj pospremi in ji pomagaj najti voz. Dragi moj, pojdi, imam ti še nekaj povedati."

Rekoč vzame Polaneškega na stran in izpregovori nekamo vročinsko:

"Pojdi torej z njo. Navedel sem ji razlog za svoj odhod, toda ti ji rečeš tako mimogrede, da se čudiš, zakaj odhajam tako kratko, preden bo dograna pravda, da jo gotovo izgubim, ko bi me zadržal tak slučaj. Hotel sem priti k tebi in te naprositi tega, toda več... na dan odhoda! Čez teden pride rešitev!... Zbolim, namesto mene pojde k obravnavi moj pomočnik, ki je šele začetnik v odvratniških poslih — in ta jo gotovo izgubi. Stvar bo videti kakor slučaj. Žena ne izgubi ničesar. Vse je že prepisano na njeno ime, in ne vzamejo ji niti ene steklenice. Imam načrt, s kterim se obrnem na ladjedelnico v Antverpnu. Ako sklenem z njo pogodbo, se zamajejo gozdi po vsej deželi, toda kdo ve, ali se vrnem v tem primeru, zakaj vsa pravda za Ploszew je pri tem le neznačna betvica. Ne morem obširno govoriti o tem. Ko ne bi bilo teh težkih trenutkov, ki jih mora prebiti moja žena, bi se ubranil potrtosti, toda to me tako duši."

(Dalje prihodnjič.)

Tukaj živeči brat Slovencem in Hrvatom, kakor potujočim rojakom, priporočam svojo moderno gostilno, pod imenom "Narodni Hotel", na 709 Broad St., eden največjih hotelov v mestu.

Na čepu imam vedno sveže pivo, najboljši vrste whiskey, kakor naravnega doma pripravljene vina in dobre smolke. Na razpolago imam čez 25 urejenih sob za prenočitev. Vzemem tudi rojake na stanovanje. — Evropska kuhinja! Za obilen poset se priporočam udani Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

Božo Gojsovič, Johnstons, Pa.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom Slovencem in Hrvatom v Kansas City, Mo., naznanjamo, da je za tamošnji okraj in okolico naš zastopnik

Mr. JOHN KOVAČIČ,

1630 W. 9th St., Kansas City, Mo.

kjer ima svojo gostilno in stanovanje. Slovenci so dobro postreženi.

Priporočamo ga vsem toplotno.

Frank Sakser Co.

NAZNANILO.

Rojakom v Braddock, Pa., in okolici naznanjamo, da je za tamošnji okraj naš zastopnik

Mr. IVAN VAROGA,

1005 Wood Alley, Braddock, Pa.

Dotičnik je pooblaščen poharati naročnino za "Glas Naroda" in je s nami v zvezi, valed česar ga toplotno priporočamo.

Frank Sakser Company.

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je

Mr. GEO. C. SEULTZ,

13 Iron Street, Canonsburg, Pa., naš zastopnik za Canonsburg in okolice. Poharja naročnino za "Glas Naroda" in pošilja po našem posredovanju denar v stari kraj ter ga vsem toplotno priporočamo.

Splošnovanjem

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Pozor! Slovenci Pozor!

SALON

zmodernim kogiljiščem.

Sveže pivo v sodčkih in beteljkah in druge raznovrstne pijače ter un'ška smodke. Potniki dobe pri meni čedno prenočišče za nizko ceno.

Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se toplotno priporoča

Martin Potokar

564 So. Center Ave. Chicago, Ill.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravnništvo ne uredništvo.

NAZAVNA

KALIFORNIJSKA VINA

NA PRODAJ.

Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galona s posodo vred.

Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galona s posodo vred.

Izvrstna tropavica od \$2.50 do \$3 galona s posodo vred.

Manj nego 10 galon naj nihče ne naroča, ker manjše količine ne morem razpošiljati. Zajedno z naročilom naj g. naročnik dopošljejo denar, oz. n. Money Order.

Splošnovanjem

Nik. Radovich,

594 Vermont St., San Francisco, Cal.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.

Frank Sakser Company.